

**Małopolski Konkurs Języka Polskiego**  
**dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów**  
**prowadzonych w szkołach innego typu województwa małopolskiego**  
**w roku szkolnym 2018/2019**

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ**

**Etap szkolny – 17.10.2018 r.**

„Kto nie ma odwagi do marzeń, nie będzie miał siły do walki.”

**1. 0-1p.**

**Przykładowa odpowiedź:** *romans rycerski / chanson de geste/ gesta/ epos rycerski*

1p. za podanie nazwy gatunku

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

**2. 0-2p.**

**Przykładowe odpowiedzi:**

*Zostanie błędnym rycerzem.*

*Przygotowywanie starej zbroi – łączenie w szyszaku żelaza z tekturą./ Sztukowanie zbroi z różnych niepasujących elementów.*

*Nadanie starej szkapie imienia Rosynant.*

*Nazwanie siebie błędnym rycerzem Don Kichotem z La Manchy.*

*Znalezienie wybranki serca Alonzy Lorenzo i nazwanie jej Dulcynęą z Toboso.*

*Walka z wiatrakami jako ze strasznymi olbrzymami.*

*Ułamanie gałęzi i gotowość walki nią zamiast złamanej spisy.*

*Nieustanne myślenie o damie serca zastępujące mu sen i pożywienie.*

*Podróżowanie po świecie w poszukiwaniu przygód/ okazji do bohaterskich czynów.*

*Zaatakowanie mnichów/ zakonników i oskarżenie ich o związki z siłami nieczystymi.*

*Pojedynek z Biskajczykiem.*

2p. za podanie w formie równoważników pięciu przykładów zachowań bohatera budzących śmiech w czytelniku.

1p. za podanie minimum trzech przykładów z zachowaniem formy równoważników

0p. za podanie jednego lub dwóch przykładów lub niezachowanie formy równoważnika choćby w jednym z wymienionych przykładów (nawet, jeśli jest ich wymieniona w zadaniu ilość)

**3. 0-1p.**

**Przykładowe odpowiedzi:**

*a) walka z czymś nierealnym, z urojonym przeciwnikiem;*

*b) szukający niezwykłych przygód/ wędrujący po świecie, żeby walczyć ze złem, rozstawiać swoje imię i sławić imię wybranki serca;*

*c) postawa człowieka pragnącego walczyć o szlachetne cele/ fantasty/ utopisty/ marzyciela/ niemającego poczucia rzeczywistości;*

1p. za poprawne wyjaśnienie wszystkich związków frazeologicznych

0p. błędna choć jedna odpowiedź lub brak chociaż jednej odpowiedzi

**4. 0-1p.**

Don Kichot:	Sancho Pansa:
cnota, sprawiedliwość, idealizm, marzycielstwo, ascetyzm, odwaga	prostota, materializm, tchórzostwo, cielesność

1p. za poprawne dopasowanie wszystkich pojęć do bohaterów  
0p. za co najmniej jedno błędne przypasowanie pojęcia lub jego brak

### 5. 0-3p.

#### Przykładowe odpowiedzi:

a)

- *Na obrazie widzimy przedstawicieli różnych pokoleń uzbrojonych w kosy, szable, bagnety, strzelby. Są wśród nich walczący o wolność kosynierzy, żołnierze napoleońscy, powstańcy, zesłańcy syberyjscy, co nasuwa skojarzenia z trudną, naznaczoną klęskami powstań, martyrologiczną historią Polski pod zaborami.*
- *Poza militariami ludzie trzymają w rękach inne atrybuty, tj. książka, pędzel, skrzypce, które mogą być również bronią w walce o wyzwolenie kraju.*

b)

- *Obraz jest refleksją nad rolą sztuki i przeznaczeniem artysty. Malarz siedzący przed płótnem, z którego wychodzi tłum, ukazany jest podczas procesu twórczego. Wydaje się być niczym nieograniczony. Może on siłą swojej wizji kreować rzeczywistość.*
- *Postać drugiego malarza z pędzlem w dłoni pojawia się po prawej stronie obrazu na dole. Wpatrzony jest w stronę światła wpadającego do pracowni z ogrodu, który może być symbolem pragnienia wolności.*

c)

- *Postaci w korowodzie są w różnym wieku – obok małych chłopców widzimy młodych i dojrzałych mężczyzn. Najbliżej okna podchodzą tylko starcy, których powstrzymuje tytułowa Melancholia. Scena ta może symbolizować kolejne etapy życia – od narodzin do śmierci.*
- *Ludzie ukazani są w różnych życiowych sytuacjach – podczas walki, snu, modlitwy, stanu beznadziei.*
- *Postać mężczyzny na pierwszym planie z klepsydrą i chorągwią (bóg czasu – Kronos), przygniatającego dziecko jest nawiązaniem do motywu vanitas / symbolem niszczącego działania czasu.*

3p. za trzy poprawne odpowiedzi

2 p. za dwie poprawne odpowiedzi

1p. za poprawną odpowiedź

0 p. za brak odpowiedzi

Uwaga! Nie wymaga się rozbudowanych odpowiedzi. Uczeń musi się wykazać poprawnym odczytaniem symboliki obrazu w kontekście podanego problemu.

### 6. 0-2p.

a) 0-1p.

#### Przykładowa odpowiedź:

*Tytułowa Melancholia to postać siedząca na oknie, ubrana jest na czarno, patrzy w kierunku ogrodu.*

*Postać może symbolizować przeszkodę w walce o wolność/ niemożność działania narodu, „chorobę wieku”, fatum / przeznaczenie, może być personifikacją losu / śmierci.*

Uwaga! Uczeń w podpunkcie a) powinien wyraźnie wskazać postać na obrazie i podać przynajmniej jedno znaczenie symbolu.

b) 0-1p.

**Odpowiedź:** Juliusz Słowacki (informacja dodatkowa, niepunktowana - „Anhelli”, rozdział V)

2p. za poprawne wskazanie postaci Melancholii na obrazie, zinterpretowanie jej symboliki i podkreślenie nazwiska pisarza

1p. za poprawne wskazanie postaci Melancholii na obrazie i zinterpretowanie jej symboliki *lub* poprawne podkreślenie nazwiska pisarza

0p. za niepełne lub niepoprawne odpowiedzi, lub brak odpowiedzi

### 7. 0-2p.

#### Przykładowe odpowiedzi:

Fragmety wiersza:	Stosunek podmiotu lirycznego do marzeń, świata, życia:	Cechy podmiotu lirycznego
<i>1. Jam nigdyś w gwiazdy nie wierzył na niebie, / Bo przewyższały mą siłę zbyt niską... / Lecz gdy marzeniem wybiegłem nad siebie / I gwiazdy, odtąd już wierzę we wszystko!</i>	Podmiot liryczny kiedyś nie wierzył w realizację marzeń, czuł się za słaby. Teraz uważa, że można pokonywać granice / bariery ograniczające nas i spełniać marzenia/ plany.	szalony, nie boi się wyzwań / pogardza niebezpieczeństwami / żądny przygód / spragniony niecodziennych wrażeń,
<i>2. A rzeczywistość moje sny zdobywa! / Ja jej zuchwałą wciąż wydaję bitwę, / A potem pierzcham i oddal mnie skrywa, / Bo kocham ciągłą pogoń i gonitwę!</i>	Podmiot liryczny walczy z codziennością / rutyną / problemami, jakie napotykamy w świecie realnym. Chce być aktywny / nie poddaje się / nie znosi stagnacji.	spontaniczny, pełen energii / żywotny / aktywny/ kreatywny, przełamujący bariery(granice) / nie ma dla niego rzeczy niemożliwych,
<i>3. Uchodź, śnie, z życia pijanego nudą, / Uciekaj w dale bez kresu i końca! / Zamieniać siebie wiecznie z każdą złudą / To żyć dzień każdy w skrach nowego słońca!</i>	Podmiot liryczny walczy z nudą, chce czerpać z życia pełnymi garściami/ cieszyć się życiem /lubi zmiany.	ciągle szuka szczęścia/celu, ceni wolność.

2p. za poprawne uzupełnienie obu kolumn tabeli

1p. za poprawne uzupełnienie jednej kolumny tabeli

0p. za niepełne lub błędne uzupełnienie obu kolumnach tabeli *lub* jego brak

Nie uznajemy odpowiedzi synonimicznych!

### 8. 0-3p.

#### Przykładowe odpowiedzi:

Nastrój wiersza:	emocjonalny / pełen pasji / radosny / pozytywny /optymistyczny /dynamizm / aktywizm / entuzjazm
------------------	---

Środki językowe:	Przykłady:
Wykrzyknienia	<i>O, wciąż okręzać nieznane wybrzeża!</i>
nagromadzenie czasowników w trybie rozkazującym	<i>dzwoń, ucze się, pędź, uchodź, uciekaj, wyzywaj</i>
wyrazy nacechowane emocjonalnie	<i>szczęśliw, zdradzieckie, cudnie, najcudniej</i>

Inne : np. powtórzenie, oksymorony, onomatopeje, hiperbole.

3p. za poprawne określenie nastroju wiersza oraz wskazanie trzech środków językowych wraz z

przykładami z tekstu

2p. za poprawne określenie nastroju wiersza i wskazanie trzech środków językowych bez przykładów (nie przyznajemy punktów za same przykłady środków językowych) lub za poprawne określenie nastroju wiersza i wskazanie dwóch środków językowych wraz z przykładami z tekstu  
1p. za poprawne określenie nastroju wiersza (nie przyznajemy punktów za uzupełnienie drugiej tabeli, jeśli uczeń nie określił nastroju wiersza)

0p. za brak uzupełnienia lub błędną odpowiedź w tabeli pierwszej

### **9. 0-1p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

- nienaganna forma – wiersz stroficzny, regularny (ład, harmonia), sylabiczny / większości sylabotoniczny, itd.,
- kult humanizmu – afirmacja życia, człowiek w centrum i jego potrzeby / pragnienia, dążenie do realizacji marzeń, szukanie szczęścia / wyzwania, itd.
- wpływ filozofii antycznej / epikureizmu – dowodem są cytaty : „To życie każdy w skrań nowego słońca”, „O, jakim cudem jest życie na fali, / Jedną ogromną, ciągłą obietnicą!”

1p.- za poprawną odpowiedź

0p.-za błędną odpowiedź lub jej brak

### **10. 0-2p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

MARZENIE	
Synonim:	<i>sen / mamidło / olśnienie/ złuda</i>
Metafora:	<i>„cuda nieuchwytnie łowię” / „fal podniebne skoki” / „śródgwiezdne noclegi” / „białe snów szczęście”</i>
Animizacja:	<i>„Dziki marzenie w szpony mnie chwyta”, „orlica drapieżna”</i>

2p. za poprawne wskazanie trzech przykładów z tekstu

1p. za poprawne wskazanie dwóch przykładów z tekstu

0p. za poprawne wskazanie jednego przykładu z tekstu lub błędne wskazanie przykładów, lub ich brak

### **11. 0-1p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

naśladowanie poezji / pieśni ludowej, stroficznej, liczne powtórzenia / paralelizm składniowy, ukazanie niezwykłych / fantastycznych/ baśniowych wydarzeń, nawiązanie do baśni / legend / podań, fabuła schematyczna/ szkicowa /zagadkowa, zatarcie granicy między światem realistycznym a światem rządzonym przez siły nadnaturalne / dualizm / paralelność dwóch światów, narracja / podmiot mówiący ukryte za światem przedstawionym / narracja subiektywna / narrator pokazuje emocjonalny stosunek do bohaterów utworu, występują partie dialogowe, atmosfera grozy / tajemniczości.

1p. za poprawne przywołanie trzech cech ballady

0p.za poprawne przywołanie dwóch lub mniej cech ballady, za błędną odpowiedź lub jej brak

### **12. 0-1p.**

**Odpowiedź:**

liryka pośrednia / narracyjna, na końcu wiersza („A ty”) liryka inwokacyjna

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

Uwaga! Aby otrzymać punkt, uczeń nie musi zauważyć zmiany typu liryki na końcu wiersza.

**13. 0-2p.****a) 0-1p.****Przykładowe odpowiedzi :**

a) *powymarły* – wymierać / wymrzeć / powymierać, *strwon* – trwonić/roztrwonić, *sprzęg* – sprzęgać, sprzęgnąć, sprząc, sprzęgnięcie, *usił* - wysiłek/ usiłować / siłować

**b) 0-1p.****Przykładowe odpowiedzi :** leśmianizmy, neologizmy artystyczne/poetyckie

funkcja: odświeżenie znaczenia słów, nadanie wieloznaczności i jednocześnie zwięzłości wyrazom, podkreślenie niepowtarzalności / oryginalności / odrębności stylu poety, kreowanie baśniowego / magicznego / nierealnego świata.

2p. za podanie czterech poprawnych wyrazów w podpunkcie a) i poprawne uzupełnienie tekstu w podpunkcie b)

1p. za podanie czterech poprawnych wyrazów w podpunkcie a) lub poprawne uzupełnienie tekstu w podpunkcie b)

0p. za podanie trzech i mniej poprawnych wyrazów w podpunkcie a) oraz niepełne uzupełnienie tekstu w podpunkcie b) lub za błędną odpowiedź w obu podpunktach, lub brak odpowiedzi

**14. 0-1p.****Przykładowe odpowiedzi:**

*mur* – symbol przeciwności losu, przeszkód w dążeniu do celu,

*dziewczyzna* – symbol celu / marzeń / ideału / życia / nieosiągalnego szczęścia, złudzenie / fałszywe wyobrażenie.

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

**15. 0-2p.****Przykładowe odpowiedzi:**

Interpretacja optymistyczna	Interpretacja pesymistyczna
<p><i>Człowiek:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mimo przeciwności walczy o szczęście / dobro,</li> <li>- podejmuje trud w dążeniu do celu,</li> <li>- buntuje się przeciwko fatalizmowi / nicości / własnym ograniczeniom,</li> <li>- poszukuje ideałów;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- człowiek jest bezsilny wobec wyroków losu,</li> <li>- w realnym świecie nie ma miejsca na cuda, marzenia,</li> <li>- człowiek popełnia fatalne w skutkach pomyłki,</li> <li>- nie należy podejmować działań, które nie są miarę człowieka,</li> <li>- ludzka egzystencja jest bezsensowna, bo kończy się śmiercią i „próżnią w całym niebie” (brak Boga),</li> <li>- utwór przestrzega przed uleganiem fałszywym wyobrażeniom;</li> </ul>

2p. za poprawną odpowiedź w obu kolumnach tabeli

1p. za poprawną odpowiedź w jednej kolumnie tabeli

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

Uwaga! Należy uznać wszystkie poprawne odpowiedzi wynikające z treści utworu.

### 16. 0-1p.

#### Przykładowe odpowiedzi:

-niedookreślony czas / lata 40-te (194... - można przypuszczać, że ma związek z wojną i totalitaryzmem),

-typowość i banalność miejsca – Oran, portowe, zwykłe miasto w Algierii, prefektura francuska może być każdym innym miastem.

- przedstawieni bohaterowie stanowią przykład uniwersalnych ludzkich zachowań/ postaw wobec losu.

- ograniczenie fabuły do wydarzeń, które służą ilustracji nadrzędnego sensu przypowieści;

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

### 17. 0-2p.

#### Przykładowe odpowiedzi:

Sens paraboliczny			
Sens totalitarny		Sens egzystencjalny	
Nr cytatu	Uzasadnienie	Nr cytatu	Uzasadnienie
2	<i>Totalitaryzm to system, w którym prawa typowe dla systemu demokratycznego zostały wypaczone, są niehumanitarne / człowiek niewinny może zostać skazany na śmierć bez uzasadnienia wyroku.</i>	1	<i>Dżuma to zło, które istnieje w każdym z nas. Naszą rolą jest umieć zapanować nad ciemną stroną natury ludzkiej i nie pozwolić złu, aby się rozprzestrzeniało.</i>
3	<i>Totalitaryzm eliminuje jednostki, które mają odwagę przeciwstawić się okrutnemu systemowi / umieją wskazać wszelką nieprawość / niegodziwość / mają silny kręgosłup moralny / są świadomi niehumanitarnych zasad tej ideologii.</i>	4	<i>Rieux czuje moralny nakaz walki ze złem. / Ratując ludzkie życie, staje w obronie najwyższych wartości / Buntuje się wobec śmierci, czerpiąc siłę nie z religii (zgodnie z założeniami egzystencjalizmu nie wierzy w Boga), lecz z humanitaryzmu. / Chce przeciwstawić się złu konkretnymi działaniami (jako lekarz).</i>

2p. za poprawne odpowiedzi w obu wierszach tabeli

1p. za poprawną odpowiedź w jednym wierszu tabeli lub jednej kolumnie (dotyczy sensu totalitarnego lub egzystencjalnego), lub za właściwe wstawienie do tabeli nr cytatów bez uzasadnienia

0p. za brak pełnej odpowiedzi w wierszu lub kolumnie, za błędną odpowiedź lub jej brak

### 18. 0-2p.

#### Przykładowe odpowiedzi:

masowość i anonimowość śmierci, masowe groby, krematoria (skojarzenia z obozem

koncentracyjnym), rozłąka z najbliższymi, odizolowanie od świata zewnętrznego / zamknięcie

miasta (skojarzenia z obozem koncentracyjnym), stan oblężenia, zanik zasad moralnych / szerzą się

kradzieże, szabrownictwo, napady, kolaboracja, braki w zaopatrzeniu w żywność, strach, poczucie zagrożenia życia, rosnąca obojętność na wszechobecną śmierć, utrudniony kontakt z rodziną spoza miasta, zaciemnienie, strażnicy pilnujący bram miasta i strzelający do uciekinierów, przepustki;

2p. za podanie pięciu poprawnych argumentów zgodnych z lekturą

1p. za podanie czterech lub trzech poprawnych argumentów zgodnych z lekturą

0p. za podanie dwóch lub mniej poprawnych argumentów zgodnych z lekturą lub za brak odpowiedzi

### 19. 0-1p.

**Odpowiedź:**

#### Reakcje ludzi na zarazę:

HEROICZNA WALKA	WEWNĘTRZNA METAMORFOZA	PRÓBA WYKORZYSTANIA ZARAZY DO WŁASNYCH CELÓW
Tarrou, Rieux	Paneloux, Rambert, Othon	Cottard

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za choć jedną błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

### 20. 0-2p.

**Przykładowa odpowiedź:**

*Rieux ma świadomość, że zła w człowieku nie da się zniszczyć. Może w nieoczekiwanym momencie znowu się uaktywnić / to chwilowe zwycięstwo. Znamienne są słowa o „szczęśliwym mieście” - to miejsce, w którym ludzie zapominają o wartościach wyższych (tak stało się w Oranie), tj. miłości, empatii, pomocy, szacunku, sztuce. Ludzie, skupiając się tylko na sprawach materialnych, obojętnieją na zło / odradzają się przemoc, okrucieństwo, terror.*

2p. za poprawną odpowiedź uwzględniającą oba zdania cytatu

1p. za odniesienie się w odpowiedzi tylko do jednego zdania

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

### 21. 0-1p.

**Przykładowa odpowiedź:**

*Alberto chciał pokazać Zofii, że jeżeli coś jest dla nas nieistotne, nie dostrzegamy tego. Zofia wchodząc do kawiarni, zauważyła przede wszystkim brak Alberta, a nie zwróciła uwagi na inne rzeczy./ Alberto chciał nauczyć Zofię, że sami decydujemy o tym, co postrzegamy wokół, co jest dla nas ważne.*

1 p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi

0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub jej brak

### 22. 0-1p.

**Przykładowa odpowiedź:**

Topos: theatrum mundi/ motyw świata jako teatru/ sceny

Interpretacja: *Jesteśmy jak aktorzy wpuszczeni na scenę bez żadnego scenariusza, zdani na własną improwizację. Sami wybieramy, jak żyjemy.*

1p. – za poprawne nazwanie toposu i za jego interpretację zgodną z poglądami egzystencjalistów zaprezentowanymi w lekturze

0p.- za niepoprawne nazwanie toposu lub niepoprawną interpretację, lub brak którejś części

odpowiedzi

**23. 0-1p.**

**Odpowiedź:**

Filozofowie	Simone de Beauvoir, Soren Kierkegaard, Fryderyk Nietzsche, Albert Camus, Jean Paul Sartre
Przedstawiciele teatru absurdu	Witold Gombrowicz, Eugene Ionesco, Samuel Beckett,

1p.- za poprawne dopasowanie nazwisk

0p.- za błędne dopasowanie choćby jednego nazwiska lub brak dopasowania

**24. 0-1p.**

**Przykładowa odpowiedź:**

*Pan przegrał, ponieważ nie rozumiał słowa "bynajmniej" (używał tego słowa w złym kontekście), był niewykształcony, a Pani to przeszkadzało. / Pana i Panią różniły język, wykształcenie, spojrzenie na miłość.*

1p. za poprawną odpowiedź zgodną z sensem utworu

0p. za błędną odpowiedź lub jej brak

**25. 0-2p.**

**Przykładowe odpowiedzi:**

**a) 0-1p.**

mieć przecieki, marne widoki, „jest już po nas”, zmajstrujmy coś, ciut się chce,

**b) 0-1p.**

*Dzięki zastosowaniu kolokwializmów bohaterowie biblijnej opowieści stają się bliżsi współczesnemu odbiorcy. Tekst nabiera charakteru humorystycznego. Dostrzegamy, że biblijni bohaterowie mieli podobne problemy, co my i radzili sobie z nimi, ponieważ mieli odwagę walczyć o siebie, swoje rodziny.*

2p.- za wypisanie trzech kolokwializmów i poprawne zinterpretowanie ich funkcji

1p.- za wypisanie trzech kolokwializmów lub poprawne zinterpretowanie ich funkcji

0p.- za brak choć jednego przykładu kolokwializmu i błędną interpretację funkcji kolokwializmów lub brak odpowiedzi

**26. 0-1p.**

**Przykładowe odpowiedzi:**

zwolennik demokracji (konstytucyjnej), walka o prawa ludności Afryki z kolonialną władzą, przeciwnik apartheidu / rasizmu, zwolennik równości rasowej / promowania pojednania rasowego, zwolennik  pokojowego  zniesienia apartheidu, zwolennik wolności słowa, popierał walkę o prawa mniejszości / walczył z dyskryminacją mniejszości, jako prezydent reformował kraj (RPA): powszechny dostęp do bezpłatnej edukacji / opieki zdrowotnej, walka z bezrobociem / z ubóstwem, dbał o podniesienie poziomu nauczania w ramach wyrównywania szans między czarnymi a białymi obywatelami RPA, zaangażował się w walkę z AIDS

1p. za wskazanie trzech poprawnych odpowiedzi



0p. za wskazanie dwóch i mniej poprawnych odpowiedzi lub błędną odpowiedź, lub jej brak

### **27. 0-1p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

I – *Dzięki zdobytemu wykształceniu można przyczynić się do rozwoju nauki/ odkryć naukowych w różnych dziedzinach / konstruować nowe wynalazki.*

II – *Dzięki edukacji człowiek staje się świadomym obywatelem / uczestnikiem życia społecznego / politycznego.*

III - *Człowiek wyedukowany jest otwarty na świat / bardziej tolerancyjny / potrafi odróżnić dobro od zła.*

1p. za podanie trzech poprawnych argumentów

0p. za podanie dwóch i mniej poprawnych argumentów lub za błędną odpowiedź, lub jej brak

### **28. 0-1p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

Arabia Saudyjska/ Rijada

islam/ szariatu

czador/czarcza/ kwef/ jaszmak/ burka/nikab / hidżab/ szajla

włosy

1p.- za udzielenie czterech poprawnych odpowiedzi

0p.- za udzielenie choć jednej błędnej odpowiedzi

### **29. 0-1p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

a) prosi matkę o pieniądze na rower - jest *bezpośrednia, otwarta, szczerą*

b) sama zarabia pieniądze, płąc bransoletki i sprzedając je – jest *zaradna/ przedsiębiorcza/ uzdolniona manualnie*

c) przekazuje list od koleżanki ze szkoły jej chłopakowi – jest *solidarna/ odważna/ interesowna*

d) zapisuje się do kółka religijnego i wygrywa konkurs recytacji Koranu – jest *zdeteminowana/ pracowita/ gotowa do rywalizacji/ interesowna/ zdolna/ pracowita/ pojętna/ odporna na stres*

1p.- za poprawne nazwanie wszystkich wskazanych w poleceniu cech bohaterki

0p.- za błędne nazwanie choć jednej cechy lub brak nazwania choć jednej cechy lub użycie synonimicznej nazwy choć jednej cechy do zapisanej już wcześniej innej cechy

### **30. 0-2p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

a) *Bohaterka nosi trampki. / Nosi sportowe buty.*

b) *Jest to zewnętrzny symbol jej niezgody na otaczającą rzeczywistość, normy religijno- kulturowe, nakazujące wszystkim kobietom wyglądać tak samo i zachowywać się podobnie/ Nosi je jako przejaw swojego buntu przeciwko kulturze, w której jej przyszło dorastać.*

c) *Denerwuje to dyrektorkę szkoły, która dostrzega w noszeniu trampek pragnienie niezależności, wyróżnienia się z tłumu, buntu Wadжды. A sama dyrektorka chciałaby, by jej podopieczne nie sprawiały problemów wychowawczych.*

2p. - za udzielenie wszystkich poprawnych odpowiedzi

1p.- za udzielenie dwóch poprawnych odpowiedzi

0p.- za udzielenie jednej poprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

**31. 0-1p.**

**Przykładowa odpowiedź:**

*Wadja marzy o rowerze, ponieważ chce udowodnić Abdullahowi, że nie jest od niego gorsza./ ponieważ chce jeździć na nim razem z chłopcem, który się jej podoba./ ponieważ chce sprzeciwić się ograniczeniom kulturowym, z którymi się nie zgadza ...*

1p.- za udzielenie poprawnej treściowo i gramatycznie wypowiedzi ( użycie zdania podrzędnie złożonego)

0p.- za błędną odpowiedź lub odpowiedź, w której nie użyto zdania podrzędnie złożonego

**32. 0-1p.**

**Przykładowe odpowiedzi:**

*marzenia/ energia włożona w realizację marzeń/ determinacja/ dążenie do określonego celu/ bezradność/ idealizm/ walka o szczęście...*

1p.- za wskazanie dwóch znaczeń symbolu

0p.- za wskazanie jednego znaczenia symbolu lub brak odpowiedzi

**33. 0-1p.**

**Przykładowa odpowiedź:**

*Twórcy filmu chcieli pokazać, że nasze największe pragnienia, jeżeli są poparte działaniem, w które wkładamy całe serce, mogą się ziszczyć./ Twórcy filmu wprowadzili do fabuły elementy fantastyczne, ponieważ chcieli pokazać, że nawet w codziennym życiu cuda się zdarzają. Muszą jednak wynikać z naszego, wypływającego wprost z serca, działania.*

1p.- za poprawną odpowiedź

0p.- za błędną odpowiedź lub jej brak

**34. 0-3p.**

Punktacja:

3p.- za poprawną treść zaproszenia, zawierającą zachętę do obejrzenia obu filmów i za poprawną formę zaproszenia (wymagane wszystkie elementy: kto? kogo? na co? kiedy? gdzie?) oraz poprawność językową i stylistyczną

2p.- za poprawną treść zaproszenia, zawierającą zachętę do obejrzenia obu filmów i za poprawną formę zaproszenia

1p.-za poprawną treść zaproszenia, zawierającą zachętę do obejrzenia obu filmów

**35. 0-2p.**

Przykładowe odpowiedzi:

a) *samotnik, pozostający na uboczu, nieangażujący się w bieżące sprawy społeczne; Feliks i Opta*

b) *dziecko, którego rodzice wyjechali do pracy za granicą/ wyemigrowali, najczęściej do innego kraju w Europie, pozostawiając go pod opieką bliskiej rodziny; Feliks i Wiki*

c) *osoba zamknięta w sobie, z trudnością nawiązująca relacje z innymi; Feliks*

2p.- za poprawne zdefiniowanie trzech pojęć i wskazanie bohaterów, do których pasują te określenia

1p. - za poprawne zdefiniowanie dwóch pojęć i wskazanie bohaterów, do których pasują te określenia lub za poprawne zdefiniowanie trzech pojęć bez dopasowania bohaterów

0p.- za zdefiniowanie jednego pojęcia lub tylko za dopasowania bohaterów do pojęć, lub za błędne

odpowiedzi, lub za brak odpowiedzi

### **36. 0-1p.**

#### **Przykładowa odpowiedź:**

*Opta nie przejmuje się docinkami ze strony koleżanek, ponieważ uważa, że wkrótce znudzi im się dokuczanie jej i wyśmiewanie jej tuszy oraz kolorowych ubrań, które dziewczyna kupuje w ciucholandzie./ Opta twierdzi, że nie nadaje się na ofiarę, ponieważ nie przejmuje się zbyt wiele docinkami ze strony koleżanek i ignoruje ich zaczepki, mówiąc, że w życiu są rzeczy ważniejsze.*

1p.- za udzielenie odpowiedzi poprawnej pod względem treści oraz zapisanej w formie zdania wielokrotnie złożonego.

0p.- za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną pod względem treści lub za nieuwzględnienie formy zdania wielokrotnie złożonego

### **37. 0-1p.**

#### **Przykładowe odpowiedzi:**

Bohater	Zachowanie	cecha bohatera
Opta	<i>Nie mówi ojcu o romansie Marty.</i>	dyskretna
<i>Wiki i Orlice (może być samo : Orlice)</i>	<i>Zakładają fałszywy profil na facebooku.</i>	<i>nieodpowiedzialne/ niedojrzałe</i>
Wiki	<i>Ucieka przed pedofilem/ chłopakiem, który ją chciał porwać. Wysła sms ze zdjęciem i słowem ratunku.</i>	odważna

1p.-za poprawne wypełnienie całej tabelki

0p.- za brak choć jednej odpowiedzi lub błędną odpowiedź

### **38. 0-2p.**

#### **Odpowiedzi:**

A.A.Milne „Kubuś Puchatek”

Opta porównuje się do Tygryśki.

Feliks widziałby w niej Kubusia Puchatka.

Feliks porównuje się do Kłapouchego.

Opta widziałaby w nim Sowę lub Królika.

1p.- za wskazanie autora i tytułu powieści

1p. –za dopasowanie postaci z ulubionej książki do bohaterów

0p.- za błędny tytuł lub autora powieści oraz za błędne dopasowanie choć jednej postaci z ulubionej książki do bohatera

### **39. 0-23 p.**

## **Schemat oceniania listu - 23 p.**

### **I Realizacja tematu - 13 p.**

1. Zgodność z tematem - 1 p. przyznaje się za zredagowanie listu otwartego nawiązującego do trzech lektur z etapu szkolnego konkursu.

2. Sformułowanie problemu rozważań- 1 p. przyznaje się za sformułowanie problemu rozważań (postawienie tezy lub hipotezy).

3. Celowy dobór argumentów - 3 p.

3 p. - przyznaje się za sformułowanie trzech różnych argumentów odnoszących się do tezy lub hipotezy.

2 p. - przyznaje się za sformułowanie dwóch różnych argumentów odnoszących się do tezy lub hipotezy.

1 p. - przyznaje się za sformułowanie jednego argumentu odnoszącego się do tezy lub hipotezy.

0 p. - brak argumentów.

4. Przykłady z lektur - 3 p.

3 p. - przyznaje się za poprawne pod względem merytorycznym wykorzystanie informacji z trzech lektur z etapu szkolnego (np. funkcjonalne wykorzystanie cytatu, przywołanie sytuacji, zdarzenia, bohatera, interpretacja tekstu, itd.).

2 p. - przyznaje się za poprawne pod względem merytorycznym wykorzystanie informacji z dwóch lektur z etapu szkolnego (np. funkcjonalne wykorzystanie cytatu, przywołanie sytuacji, zdarzenia, bohatera, interpretacja tekstu, itd.).

1p.- przyznaje się za poprawne pod względem merytorycznym wykorzystanie informacji z jednej lektury z etapu szkolnego (np. funkcjonalne wykorzystanie cytatu, przywołanie sytuacji, zdarzenia, bohatera, interpretacja tekstu, itd.).

0p. - za brak odwołania do przykładów z lektur z etapu szkolnego

Jeśli uczeń tylko streszcza teksty kultury lub podaje w jednym-dwóch zdaniach autora, tytuł, wymienia bohaterów, nie otrzymuje punktów.

5. Wnioskowanie wynikające z zaprezentowanych argumentów – podsumowanie wyводу- 2 p.

2 p. - przyznaje się za sformułowanie trafnego i pogłębionego wniosku z rozważań.

1 p. - przyznaje się za sformułowanie trafnego, ale niepogłębionego wniosku z rozważań.

6. Poprawność merytoryczna wypowiedzi – 1 p.

1 p. - przyznajemy za pracę poprawną pod względem merytorycznym

0 p. - przyznaje się, jeśli uczestnik pomyli np. nazwisko, imię autora, tytuł, daty, poda błędne fakty, niewłaściwą chronologię wydarzeń, błędnie odczyta sens tekstów itp.

7. Wartość retoryczna - 2p.

2 p. - przyznaje się za umiejętne wprowadzenie co najmniej trzech środków retorycznych w funkcji perswazyjnej (np. metafor, apostrof, porównań, pytań retorycznych, anafor, epifor, antytez, hiperbol, powtórzeń, sentencji, wyliczeń, elips, inwersji, zdań wykrzyknikowych, eufemizmów, cytatów itp.).

1p. - przyznaje się za umiejętne wprowadzenie mniej niż trzech środków retorycznych w funkcji perswazyjnej (np. metafor, apostrof, porównań, pytań retorycznych, anafor, epifor, antytez, hiperbol, powtórzeń, sentencji, wyliczeń, elips, inwersji, zdań wykrzyknikowych, eufemizmów, cytatów itp.).

0p. - za brak wprowadzenia środków retorycznych w funkcji perswazyjnej.

## II Kompozycja - 3 p.

1. Trójdzielna kompozycja - 1 p. - przyznaje się za zachowanie właściwej kompozycji (wstęp - określenie problemu, rozwinięcie - przedstawienie argumentów, zakończenie - podkreślenie ważności poruszanego problemu i podsumowanie wyводу).

2. Porządek logiczny wypowiedzi, spójność tekstu – 1p. (wprowadzenia do tematu, dowodzenia, zakończenia, za nadanie informacjom właściwego porządku i konsekwencję rozumowania);

3. Odpowiedni układ graficzny - 1 p. przyznaje się za zachowanie właściwej kompozycji zaznaczonej za pomocą akapitów; za odpowiedni nagłówek (wskazanie adresata, miejscowości, daty), podpis.

## III Język i styl - 4p.

1. Poprawność stylistyczna (brak błędów stylistycznych: kolokwializmów, nieuzasadnionych powtórzeń, wielosłowa, nienadużywanie wyrazów obcych). 0-2 p.

2 p.- dopuszczalny 1 błąd

1 p. - dopuszczalne 2 błędy

0 p. - 3 błędy i więcej

2. Poprawność językowa (frazologiczna, leksykalna, słowotwórcza, fleksyjna i składniowa). (0-2 )

2 pkt – dopuszczalny 1 błąd

1 pkt – dopuszczalne 2 błędy

0p. - 3 błędy i więcej

## IV Zapis - 3 p.

1. Poprawność ortograficzna - 2p.

2 p. - praca bezbłędna

1 p. 1 błąd

0 p. 2 błędy i więcej

2. Poprawność interpunkcyjna - 1 p.

1 p. - dopuszczalne 4 błędy

0 p. - 5 błędów i więcej

**Uwaga! Za kryteria II – IV nie przyznajemy punktów, jeśli praca liczy mniej niż 200 (dwieście) słów.**

## Informacje dodatkowe

Zadania oceniamy zgodnie z kluczem odpowiedzi. Przy każdym zadaniu wpisujemy czerwonym długopisem przyznaną liczbę punktów. Następnie punkty nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 0).

Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. Encyklopedia języka polskiego pod red. S. Urbańczyka i M. Kucali, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1999, s. 36–38 i 381–382).

Jeśli wśród odpowiedzi poprawnych znajduje się odpowiedź błędna (błąd rzeczowy, logiczny), nie przyznajemy punktów.

- Poprawność językowo-stylistyczną sprawdzamy we wskazanych w kluczu zadaniach.
- Po odebraniu prac od uczniów sprawdzający zaznacza kolorem zielonym (otacza kółkiem) wszelkie uczniowskie skreślenia i nadpisanie oraz zapisuje na dole każdej strony liczbę takich skreśleń.
- Uznajemy wszystkie odpowiedzi synonimiczne do podanych w schemacie oceniania.

***Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii i dysortografii.***